

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

LXII. Nullus ex consilio, dummodo fraudulentum non sit, obligatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62649)

REGVLA LXII.

Nullus ex Consilio, dummodo fraudulento non sit, obligatur.

SUMMARIUM.

1. Sermo est de consilio nocivo.
2. Sensus & ratio Regulae:
3. Quae etiam, si consilium causa damni.
4. Et certio nocivum sit, procedit.
5. Ex consilio dolo dato quis obligatur:
6. Praesertim, si secutus sit effectus.
7. Et, si à consiliario, medico &c. imperitum sit datum.

Consilia expetuntur, & suggeruntur etiam; ut negotia circumspiciantur & utilius gerantur. Non raro tamen accidit, ut ista gerentis intentioni non respondeat eventus, & ex illo damnum sentiat, qui speravit emolumentum: cui casui accommodata est Regula praesens, & illa Ulpiani, *Consilij non fraudulenti nulla obligatio est: si dolo & calliditas intercessit, de dolo actio competit*, quae est 47. in Pandectis.

2. Sensus est, *Qui bona fide alicui consilium dedit, reparare non tenetur damnum & sufferre incommodum, quod ex illo prae intentionem est secutum*: quod etiam desumitur ex *l. Mandatum 2. §. fin. ff. & §. Tua 6. Instit. de Mandato*. Ratio est; quod, licet consilio ad negotium gerendum quis instruat ac moveatur, necessitate tamen vel obligatione non constringatur, *c. Cum olim 7. de Arbitris*; eum liberum ei sit, etiam ex intervallo apud se discutere & explorare, an sibi expediat, nec ne, §§. *cite*, ut proinde consi-

lium roganti & non rogatum excipientis, qui dedit, cum Epidico servo apud Plaurum dicere valeat, *Si placet consilium utimur: si non placebit, repetite melius*. *Mibi isthic nec fertur nec metitur*, five, id utile live damnosum fuisse, eventus probabit. Et quis obsecro consilium unquam daret, si eventu rationi praevalente ex illo imminens damnum ad se, non etiam utilitatem pertinere existimaret?

Eadem etiam patrocinatur consiliario adversus tertium, cujus lucro obstitit consilium intercedens; ut, si ex hoc à Cajo adeatur lucrosa haereditas, quae si ab eo repudiata fuisset, Titio obviesset; vel ab eodem Cajo non sit facta donatio, in eundem conferenda, si Cajum donaturum à proposita liberalitate consilium non abduxisset, Titio non competat actio adversus consiliarium: dummodo iste processerit bona fide & Titii odio iustissime additionem & donationem disuasisset, argui non possit, *arg. l. fin. ff. Si quis aliquem res. prohib.*

Si ex fide non bona consilium processerit, Regulae locum non esse indicatur, verbis, *Consilij non fraudulenti & Dummodo fraudulento non sit*: quibus, fraude suggestum obligatorium esse, aperte insinuat; obligatur enim fraude consilium dans illi, cui id fuit damnosum. Licet autem huic ex fraudulento consilio doli actionem diserte adstruat Ulpianus, haec tamen JCT. assertio vera duntaxat est, si alia actio non competat; cum, si alia jure prodita sit, actio de dolo cesset, *l. 1. §. 4. & l. Si quis 9. ff. de Dolo*, cujus pro consiliarium, qui haereditatem esse minimam affirmandò, ut eam sibi venderet, haeredi callide persuasit, non de Dolo, sed Venditi actione conveniendum, idem JCT. respondit. Sic etiam Furti agitur adversus eum, cujus consilio res aliena fraudulose contractata, *l. Si quis 12 §.*

P p p 2

a. j. G

21. ff. & 20. C. de Furtis: & Injuriarum adversus eum, cuius consilio injuria alicui illata est, §. Non solum 11. Instit. de Injuria. Sic lege Julia de adulterio, qui cuiuspiam flagitium hoc persuasit l. Hoc verba 12. l. Is cuius op. 12. ff. ad l. Jul. de adult. lege Cornelia de sicariis, cuius calidè suadentis machinatione innocens iudiciò capitali oppressus est vel naufragus suppressus, l. Eiusdem 3. §. 4. ff. ad l. Cornel. de sicar. & Lege Pompeia tenetur, cuius dolo consilio parricidii crimen est perpetratum, l. Utrum 6. ff. ad l. Pomp. de Parricid. ut quod trita parcemia habet, Consilium malum consultari pessimum sit; cum poena ordinaria infligenda videatur illi, cuius hortatu, iussu, consilio ad perpetrandum crimen quis est inductus, U. c. iit.

6. Hoc tamen DD. sic mitigant, ut locum habeat, si maligna huiusmodi suggestio facta sit cum effectu, & delictum actu perpetratum, l. Si quis uxori 52. §. 19. ff. de Furtis & l. Sape 52. §. fin. ff. de V. S.

Idipsum aliqui temperant restringendò ad casus, quibus reus absque consilio peccaturus non fuisset: quod tamen DD. aliis, in Iuris rigorem magis quam Clementiæ dictamina intentis, non placet; quòd aperte refragetur l. 1. §. 4. ff. de Servo corrupt. Videre ea de re lubeat Clarum §. fin. q. 89. & Menoch Lib. 2. de Arbitr. casu 35. à n. 17.

7. Non malè in proposita materia excipi solent Asteiores, Consules, Medici & similes; hos enim ex imperito consilio obligari, desumitur ex l. Hoc Edicto 2. ff. Quod quisque iur. in alt. & l. Illicitas 6. §. 7. ff. de Offic. Presid. Ratio est; quia dolo equiparatur culpa lata, l. 1. §. 1. ff. Si mensor fals. mod. dix. & l. Magna 226. ff. de V. S. cuiusmodi culpam committit, qui suscipit & administrat offi-

cium vel profitetur artem; cum scientià ad eam necessaria destituatur: sequè immisceat rei, ad suam cognitionem non pertinenti. Qua de re latè & accuratè Farinac. Prax. Criminal. q. 122. p. 5. n. 6.

REGULA LXIII.

Exceptionem objiciens non videtur de intentione adversarij confiteri.

SUMMARIUM.

1. Sensus & ratio Regule;
2. Exceptio includit tacitam conditionem;
3. Quae utiliter exprimitur ab excipiente;
4. Solutio objectarum instantiarum;
5. Et Regula restrictio ad Reos.

Idem asseritur l. Non utique 9. ff. de Except. cuius & praesentis Regulae explicationem dedi Lib. 2. tit. 25. à n. 33. quò loco deductis hic pauca addere lubet.

Sensus ergò propositae Regulae est Reus, actori ad excludendam ejus intentionem, sine istius absoluta affirmatione, exceptionem opponens, ejus intentionem non confitetur; sic enim rei vindicatione conventus, si rem venditionis, donationis, permutationis titulo ad se pervenisse excipiat, non hoc ipso, actorem ejus dominum fuisse, fateatur; cum rem vendidisse, donatione vel permutatione transfuisse potuerit, qui ejus dominus non fuit. Sic etiam latam sententiam, testamentum, rei praescriptionem non confitetur, qui sententiam vel testamentum valore destitui aut rei, quae praescripta asseritur, possessionem interruptam excipiendo opponit. Ratio est; quòd sit contra naturam exceptio-